

ТЕНДЕНЦІЇ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

*Л. Задорожня, асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет*

Міжнародна підтримка стала ключовим фактором у забезпеченні стійкості України під час війни, однак для довгострокового відновлення та модернізації країни необхідні також значні приватні інвестиції. Незважаючи на виклики, пов'язані з поточним конфліктом, інтерес інвесторів до розвитку України залишається високим, а великі вливання капіталу, ймовірно, стануть можливими після завершення війни. Особливо важливою є підтримка інвестиційного розвитку регіонів, що сприятиме відбудові місцевої інфраструктури, розвитку промислових і технологічних кластерів, підвищенню конкурентоспроможності регіональної економіки та створенню нових робочих місць. Це забезпечить сталі умови для зростання місцевих економік, сприятиме зменшенню регіональної нерівності та дозволить реалізувати потенціал кожного регіону як привабливого середовища для інвестицій [1].

Міжнародна підтримка є важливим аспектом фінансування відновлення регіонів України, надаючи ресурси не тільки для загальної бюджетної підтримки, але й для реалізації конкретних проєктів у сферах адресної відбудови та допомоги місцевим громадам. Серед основних форм допомоги — гранти, позики, кредити та фінансові гарантії, які сприяють покращенню умов для економічного розвитку в регіонах, що постраждали від бойових дій.

Гранти від міжнародних організацій та урядів є ключовим джерелом ресурсів, оскільки їх не потрібно повертати за умови дотримання встановлених умов. Це дозволяє спрямовувати кошти на конкретні потреби відновлення інфраструктури та економічного зростання в регіонах, найбільш постраждалих від конфлікту.

Проєкт Світового банку "PEACE in Ukraine" забезпечує фінансування заробітних плат для працівників соціальних служб, охорони здоров'я та освіти, зменшуючи навантаження на державний бюджет під час війни. У 2024 році обсяг допомоги від цієї програми та інших ініціатив Світового банку перевищив 50 мільярдів доларів, з яких понад 39 мільярдів було вже виділено [2].

Регіони, які зазнали значних руйнувань внаслідок бойових дій, мають можливість долучитися до різноманітних грантових та інвестиційних програм, що надають фінансову та іншу підтримку для відбудови місцевих громад і відновлення економічної активності. Зокрема, підприємства з найбільш постраждалих та деокупованих територій можуть отримати грантове фінансування в рамках ініціативи EU4Business для реалізації проєктів, спрямованих на відновлення господарської діяльності та стабілізацію локальної економіки [3].

Для забезпечення відбудови пошкодженої інфраструктури створено Фонд відновлення майна та зруйнованої інфраструктури, який підпорядковується Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України. Відповідно до чинних положень, під терміном «зруйноване майно та інфраструктура» розуміють об'єкти нерухомості, що належать як фізичним, так і юридичним особам, а також елементи інфраструктури, які зазнали руйнувань чи пошкоджень внаслідок бойових дій, терористичних актів або диверсій, спричинених військовою агресією проти України [4].

Залучені через Фонд ресурси спрямовуються на фінансування будівництва та реконструкції об'єктів критичної інфраструктури, громадських будівель, захисних споруд цивільного захисту, а також на капітальний ремонт житлових об'єктів для внутрішньо переміщених осіб і громадян, які втратили житло через військові дії.

Уряд України також активно підтримує розвиток регіонів через субвенції на проєкти,

пов'язані з відбудовою інфраструктури та соціальних послуг, орієнтуючись на конкретні потреби і масштаби руйнувань у різних областях. Система DREAM, яка об'єднує інформацію про пріоритетні проекти відновлення, дозволяє ефективніше координувати зусилля донорів і державних структур.

Окрім державної та міжнародної допомоги, важливим напрямом для стійкого розвитку регіонів є імпакт-інвестування, яке передбачає вкладення коштів у відновлювальну енергетику та екологічні технології. Це сприяє зниженню залежності від викопного палива та мінімізації впливу кліматичних змін, що особливо актуально після руйнувань енергетичної інфраструктури. Сільське господарство є перспективною сферою для імпакт-інвесторів завдяки наявності потенціалу для органічного землеробства та підтримки місцевих продовольчих систем, що відповідає Плану відновлення України на 2022–2032 роки [5].

Використання нових інвестиційних стратегій та страхування ризиків може сприяти залученню приватного капіталу навіть у поточних умовах, що, своєю чергою, зміцнює економічний потенціал постраждалих регіонів і підвищує стійкість України до викликів відбудови.

Отже, в умовах військового стану фінансове забезпечення інвестиційного розвитку регіонів в першу чергу залежить від міжнародної підтримки, зокрема через гранти, кредити та гарантії, які стабілізують державний бюджет і сприяють відбудові інфраструктури та соціальних проєктів. Регіональні програми, фінансовані міжнародними організаціями та урядами, спрямовані на відбудову постраждалих територій і зменшення регіональної нерівності, що створює умови для місцевого економічного зростання. Важливою складовою відновлення є імпакт-інвестування у відновлювальну енергетику, екологічні технології та сільське господарство, що сприяє екологічній стабільності та зменшенню залежності від викопного палива. Для залучення капіталу навіть в умовах збройного конфлікту необхідно впроваджувати механізми страхування ризиків, що зміцнить економічну стійкість України. Отже, інтегрований підхід до відновлення, який включає як міжнародну підтримку, так і залучення приватного капіталу, є основою для довгострокового економічного зростання та відновлення регіональної інфраструктури України.

Список літератури

1. Структура фінансування відбудови регіонів України: ключові джерела. URL: <https://iaa.org.ua/articles/struktura-finansuvannya-vidbudovy-regioniv-ukrayiny-klyuchovi-dzherela/>
2. Світовий банк. Вибірка по інвестиційних проєктах Світового банку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/svitovij-bank>
3. EU4Business URL: <https://eu4business.org.ua/>
4. Порядок використання коштів Фонду відновлення зруйнованого майна та інфраструктури – роз'яснення для громад URL: <https://decentralization.ua/news/15406>
5. Інноваційні інвестиції для відновлення економіки України: аналітичний звіт ПРООН та UkraineInvest. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/innovatsiyini-investytsiyi-dlya-vidnovlennya-ekonomiky-ukrayiny>